

O JEDNOM HORSKÉM PENZIONU A DĚDEČKOVÍ FRANTIŠKOVÍ

Byl jednou jeden staříčkový dědeček a bylo mu toho času smutno na světě. Nedávno zemřela jeho žena, jmenovala se Marie. Lidé jí říkali Maruška nebo Máňa, ale pro dědečka Františka to byla vždycky jediná Mančinka. Žili spolu dlouhých 54 roků. Když se dědeček František ženil, bylo mu přesně 27 let. A to už byl na tehdejší dobu docela věk! Jenže to bylo za války. Než se František z té války vrátil, nějakou tu korunu našetřil, a než si svou Mančinku mohl vzít, chvíli to trvalo!

František s Mančinkou spolu jezdili každé léto do Tater, kde byl horský penzion s krásným výhledem. Dojít až k němu se dalo jediné pěšky. A byl to pořádný kus cesty! Když byli František a Mančinka mladí, vzali věci do krosny a k chatě to vyšlápli jako nic. Později s sebou brávali své děti. To byla teprve radost chodit společně po horách. A když zestárlí a jejich vnoučci a pravnoučci vyrostli, chodili do toho kopce čím dál pomaleji.

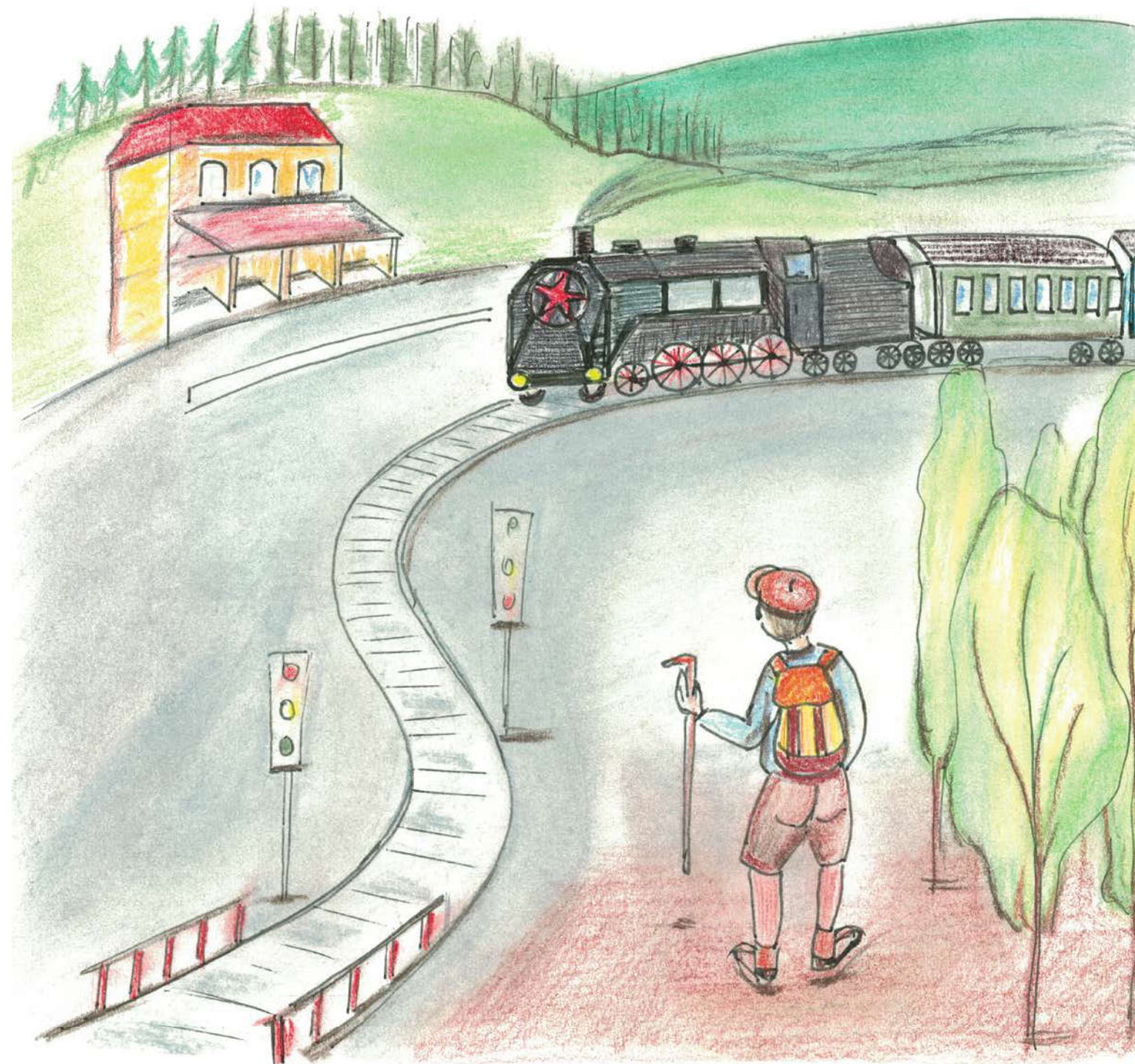
Už se zase blížil podzim, který měli v horách nejraději. Začíná se barvit listí, turistů už jezdí málo, vědí, že po ránu se dlouho drží na horách mlha a přes den už je trochu chladno. Ale ta krása barvicích se stromů! Tu společně tolik obdivovali. Staříčkový dědeček František měl dilema, tedy těžké rozvažování. Má jet do horského penzionu letos sám? Špatně se mu chodí... A nebude tam svou Mančinku postrádat ještě víc, než když na ni myslí doma? Má jet, nebo zůstat?

Nakonec se rozhodl, že přeci pojede. Sbalil si malý batůžek, jen to nejnútnejší, a vyrazil. Jel vlakem asi šest hodin, dvakrát přestupoval, než přicestoval na docela malé venkovské vlakové nádraží, kde vystoupil. Byl krásný podzimní den, sluníčko už všechnu mlhu rozptýlilo a dědeček František se pomalými krůčky vydal do kopce. Ušel kus cesty, kolena ho už pořádně bolela. Zrovna odpočíval, když vtom za sebou uslyšel bodrý hlas: „Dobrý deň, starký! Ved' ja si Vás pamätám! Dobre, že ste zasa prišiel! Vitajte u nás!“ To dědečka oslovil pan provozní, který měl na starost celý penzion. Vzpomínal si dokonce i na Františkovu Mančinku. Dědeček František mu vypověděl, že jeho paní zemřela. Panu provoznímu bylo dědečkovy ztráty upřímně líto. Zvolnil krok a staříčký dědeček měl při výšlapu rázem milou společnost.

Dědeček František se zrovna ubytovával, když kolem něj proběhla rozčilená paní a třískla za sebou dveřmi. Bydlela přesně naproti dědečkovi Františkovi. Hlasitě dupala, šoupala věcmi a polohlasně si něco říkala. Dědeček František chvíli přemýšlel, co se té paní asi přihodilo, ale pak si řekl, že bude v horském penzionu nejspíš více dní a že se ještě potkají.

Dřív než se potkali, bylo tu paní zase slyšet! Totiž hned ráno. Dědeček František vstával brzy, daleko dřív než se podávala v penzionu snídaně. Seděl v křesle, jen tak koukal z okna a v duchu si povídal s Mančinkou. To tak někdy staří lidé dělávají, že si povídají s těmi, kteří už tu nejsou. Vtom slyšel, jak se nespokojená paní pustila na chodbě do pokojské: „Co to máte za povlečení? Vždyť se v tom nedá spát, vždyť to škrábe! A vidíte tady ten flek?“ Pokojská neviděla zhora nic, ale paní hartusila dál: „To mýdlo není kvalitní, podívejte, naskákala mi na ruku vyrážka!“ Pokojská koukala na její ruce,

zdály se jí v pořádku. Pak se pátravě zadívala paní na hlavu, jestli náhodou není něco v nepořádku tam a urychleně se vytratila. Na tuhle paní si dá příště pozor!

Za chvíli byla snídane. Nespokojená paní byla v jídelně jako první. Vzdechala, vrtěla nesouhlasně hlavou, na každé míse se jí něco nezдалo. Pak se zeptala paní kuchařky, jestli nemají něco jiného než oschlé rohlíky. Paní kuchařka jí důrazně odvětila: „Rohlíky jsou upečené dnes ráno. Pečeme si je sami!“ a zašoupla okénko. Nespokojená paní si otráveně nandala jeden rohlík na talíř. Dlouze vybírala, které malé másličko je ze všech stran neporušené, pak si přidala ještě šunku, med, trochu zeleninového salátu a s povzdchnutím usedla ke stolu.

Dědeček František zrovna sešel ze schodů. Totiž, abyste tomu rozuměli, v tomhle horském penzionu sice výtah byl, ale dědeček chtěl své klouby po ránu trochu rozhýbat, a tak chodil pěšky, i když ho to stálo kus času i námahy. Rozhlédl se po místnosti a hnedle poznal tu nespokojenou paní ze včerejška. Seděla sama, vypadala odtažitě a trochu nabroušeně.

Dědeček František si vzal rohlík a blaženě ho ovoněl. Voněl opravdu krásně. Do hrnečku si nalil bílou kávu a s touhle výbavou pomalinku došel ke stolu nespokojené paní. „Promiňte, je tady volno?“ Nespokojená paní dočista oněměla. Dědeček si už sedal se slovy: „To máme dnes krásný den.“ Ale paní, která už zase našla slova, odsekla: „To bych tedy neřekla! Nic není vidět! Je tam učiněný mlíko!“ Myslela tím mlhu. Dědeček se usmál: „Však ono se to vybere!“ Namáčel si kousky rohlíku do bílé kávy a vypadal naprosto spokojeně.

Nespokojenou paní to popuzovalo. Totiž když jste opravdu, ale opravdu nespokojení, chcete, aby všichni kolem byli také nespokojení. Koukat zblízka na dědečka, jak si vychutnává rohlík v bílé kávě, ji náramně nadzvedalo. Dědeček ještě dodal: „Jmenuji se František Kovář.“ To už nespokojená paní jen dotčeně vyjekla: „Eh!“ Zvedla se od stolu a odkráčela na pokoj.

Druhý den ráno se situace opakovala. U snídane seděli společně. Dědeček zrovna přemítal, jak těžké to mají lidé, kteří jsou pořád protivní. Vypadá to, že každého od sebe odhánějí, přitom bývají spíš opuštěni a způsobují si to sami. A jak moc se umí proměnit, když někdo pevně věří, že uvnitř jsou přeci dobří. Jako jeho Mančinka! Když se vrátil z války a sám o sobě pochyboval, pevně věřila, že je dobrý člověk. Své Mančince je za tolik vděčný.

Nespokojená paní zničehonic spustila: „Co tím jako sledujete?“ „Já nic nesleduji,“ řekl dědeček František zaskočeně. „Proč si tady naschvál sedáte??“ Dědeček se malinko usmál, tak teple a vřele, až se mu kolem očí naskládaly po stranách vějířky a řekl: „Jsme tu oba sami, tak co bychom jedli každý zvlášť. Mít společnost je přece tak příjemné.“ Nespokojená paní na něj vytřeštila oči, zvedla se, zakopla o nohu židle, div že jí nevypadlo z rukou nádobí, a beze slova odešla. Mezi dveřmi se ještě jednou otočila a pomyslila si: „Se mnou si moc legrace neužiješ,“ a vrátila se zpátky na pokoj. Ale nic se jí nedařilo!

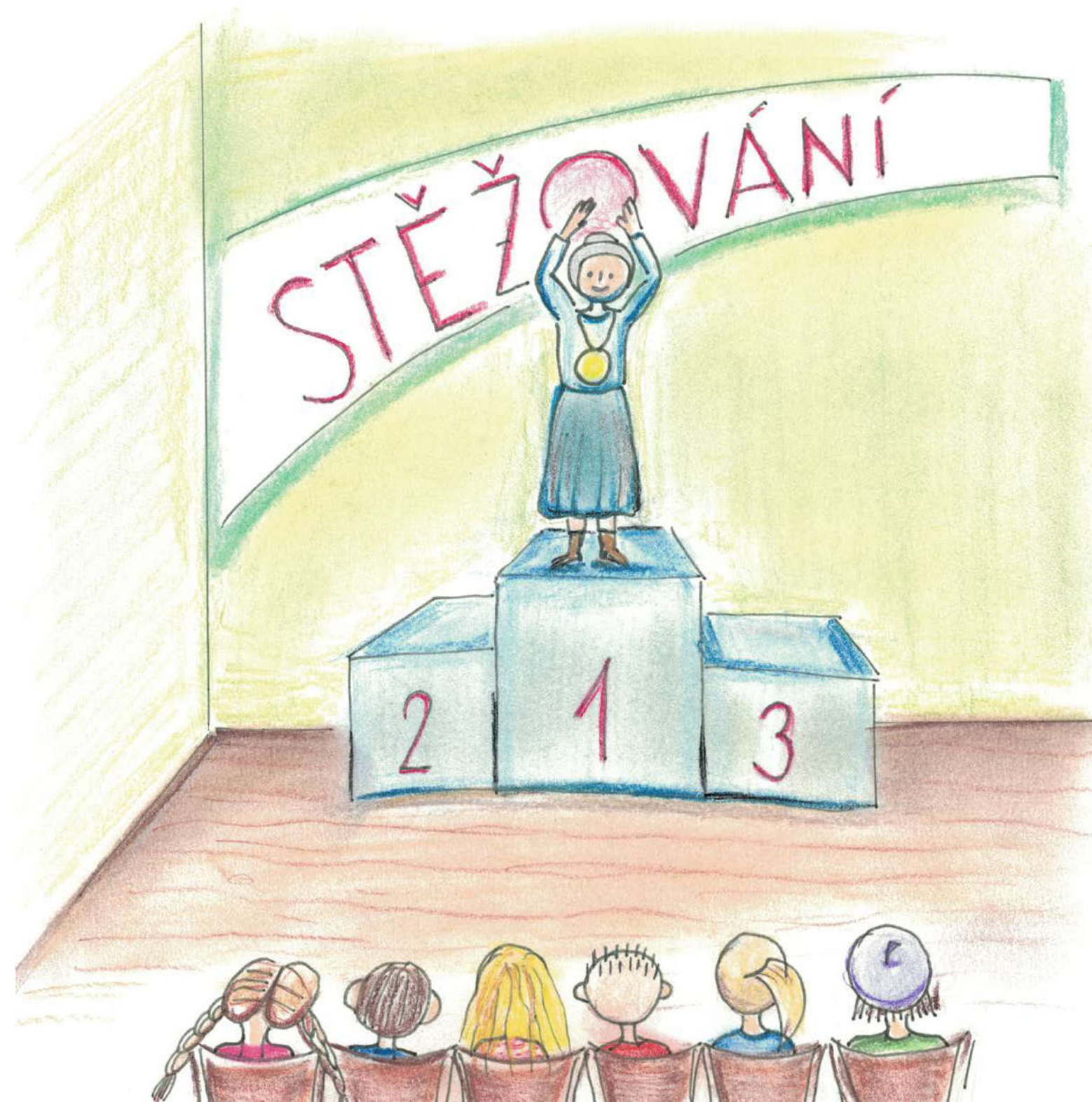
Probírala všechno, co jí kdo zlého způsobil. Vystačila s tím na celé dopoledne. Tak třeba. Kamarádka s ní měla jet na tuhle dovolenou. A nejela! Vykašlala se na to! Když jela sem, vlak měl hodinu a půl zpoždění! V hotelu je zima, protože ještě nezačali topit! Mají tady

mizerné povlečení a ještě horší mýdlo! A teď ten dotěrný děda František. A najednou už jí to tak nějak nešlo. On ten děda František opravdu vypadal velmi mile... Vtom jí blesklo hlavou, že její kamarádka dostala angínu, má horečku, není jí dobře a ráda by tu byla. To neudělala schválně. A vlak měl zpoždění, protože byla vichřice a do kolejiště popadaly stromy...

Najednou to začalo být pro nespokojenou paní tuze těžké přemýšlení. Napadlo ji, že by neměla být tak nespokojená... Jenže! Jaká by vlastně byla? Vždyť ona ani nic jiného neumí! V nespokojenosti je úplně super třída! Jde jí to naprosto báječně! Vyhrála by všechny zlaté medaile. Je vrcholový stěžovatel. Stížnosti umí vyrobit kdykoli a jakkoli! Kolik se jí líbí. Ale být spokojená? To jí nejde vůbec. V tom je úplný začátečník. Najednou, jako by uslyšela tichý hlásek: „Bylo by moc prima být spokojená.“ Až se zděsila, co všechno by musela změnit. Kolika lidem by se musela omluvit. Neklidně vyšla ven před penzion a začala obcházet jezero.

Na lavičce před penzionem seděl dědeček František. Kdepak túry, to už pro něj nebylo. Ale sednout si k jezeru, to je přeci krása. Podzimní listí se odráží v hladině horského plesa, až srdce plesá! To by se Mančince tuze líbilo. Myslím, že by se jí nakonec líbilo i to, že jsem se sem vydal sám. Vidět tu krásu takhle zblízka občerství srdce... A pak. Máme-li unést těžké věci, jde to nějak snáz při pohledu na ty obrovské hory a tu nádheru barev.

Nespokojená paní obešla jezero. Cítila se neklidná. Když se někteří lidé cítí nejistě, mluví potichu, hledají slova, opakují se nebo zakoktavají. Nespokojená paní to měla

jinak. Čím více nejistoty, tím rychleji z ní vylítne, co chce říct. Svižnou chůzí došla až k dědečkovi a přisedla si. „Nevím, jak mám začít!“ vypálila.

„A s čímžpak chcete začít, mladá dámo?“ Paní se té lichotce pousmála. Do mladé dámy jí scházelo skoro půl století. „S tím vším! Nevím, jak se to dělá, jen tak si povídat, nebo sedět. Jak to děláte?“ „Docela jako vy. Sedíte tu se mnou a povídáte si. Jde vám to docela dobře!“ odpověděl dědeček František. „Podívejte na tu krásu. Na jezero, stromy, listí, na dravce, který létá nad jezerem, na děti, které si hrají s kamínky.“ Nespokojenou paní napřed napadlo, že jak to listí padá, zanáší jezero a že ho budou muset čistit. Beztak do něj lidé naházeli konzervy a různý binec. Ale po chvíli se tyhle myšlenky z hlavy vytratily. Seděla a neříkala vůbec nic. Ani si nevšimla, že se dědeček František zvednul. Jen se zlehka dotknul jejího ramene a odešel na pokoj. Nezvykle tichá paní zvolna pocítila hluboký klid, vprostřed vši té krásy, do které se tak velkoryse vejde křivost stromů, popadané listí, ba i a chyby lidí.

„Chtěla jsem vám říct, že se jmenuji Jiřina Pěničková,“ řekla další den ráno u snídani. „Jiřinka,“ rozzářil se František, „to je přeci krásné jméno!“ Paní se zarděla, protože Jiřinka jí už dlouhé roky nikdo neřekl. A pak požádala Františka: „Dáte mi svou adresu? Dneska odjíždím a budu Vám psát, protože včera u jezera to bylo krásné. Chtěla bych to umět. Mám sice už svůj věk, ale něčemu novému se snad ještě dovedu naučit.“ A tak si František a Jiřinka psali. Jednou za týden putoval dopis k Jiřince a další týden zase k Františkovi. Dědeček František psal hodně o Mančince, o vnučcích a pravnoučcích. A paní Jiřinka zase, jak jí kvetou kytky na balkóně, kterak jí věci i lidé zlobí, ale snaží se nenechat si

tím zkazit den a ani ho nekazit někomu jinému. A opravdu se snažila! Šlo jí to docela dobře a měla se na světě o moc líp.

A za rok, když bylo dědečkovi Františkovi 84 let, jeli s paní Jiřinkou do penzionu stejným vlakem, společně pomalinku vyšli kopec, obývali stejné pokoje jako loni, přímo naproti sobě. Měli však daleko víc radosti a těšili se na každou snídani, oběd i večeři u společného stolu, na povídání u jezera. Byli rádi, že se před rokem setkali!

Paní Jiřinka dědečkovi Františkovi poděkovala, že jí ukázal docela nový pohled na svět, kde je člověku uvnitř tak klidno a milo. Dědeček František galantně podotknul, že mu Jiřinka vnesla do uplynulého roku hodně radosti a že ani nedoufal, že by ještě mohl najít takovou dobrou kamarádku.

A zase byl podzim, listí se barvilo dožluta, doohniva, doruda i dohněda. A lesy hrály všemi barvami, dravci kroužili nad horským plesem, k snídani byly vždycky čerstvé rohlíky a dole u jezera si malé děti hrály s barevnými kamínky.

